

დებულება კომერციული ბანკების ადმინისტრატორთა შესაფერისობის კრიტერიუმების შესახებ

დამტკიცებულია:

საქართველოს ეროვნული ბანკის პრეზიდენტის
2002 წლის 16 სექტემბრის N234 ბრძანებით

შეტანილია ცვლილება:

საქართველოს ეროვნული ბანკის პრეზიდენტის
2004 წლის 30 სექტემბრის N 212 ბრძანებით

შეტანილია ცვლილება:

საქართველოს ეროვნული ბანკის პრეზიდენტის
2006 წლის 6 სექტემბრის N 241 ბრძანებით

შეტანილია ცვლილება:

საქართველოს ეროვნული ბანკის პრეზიდენტის
2007 წლის 7 თებერვლის N 33 ბრძანებით

მუხლი 1. ზოგადი დებულებები

1. საქართველოში მოქმედი კომერციული ბანკისა და უცხოეთის ბანკის ფილიალის (შემდგომში ბანკი) ადმინისტრატორები საზოგადოების წინაშე პასუხისმგებელი არიან მიღებული დეპოზიტების საიმედოობისა და უსაფრთხოების, საბანკო მომსახურების დროულად და სრულყოფილად წარმოებისათვის, ბანკის ეფექტიანად და მომგებიანად მართვისათვის.

2. საბანკო მომსახურების განხორციელებისათვის ბანკის ადმინისტრატორები უნდა სარგებლობდნენ საზოგადოების ნდობით.

3. ბანკის ეფექტიანად მართვისა და დეპოზიტორთა ნდობის მოპოვების აუცილებელი წინაპირობაა, ბანკის ადმინისტრატორებს ჰქონდეთ საბანკო საქმიანობის წარმოებისათვის აუცილებელი სათანადო კვალიფიკაცია, პროფესიული გამოცდილება, შესაბამისი კომპეტენცია და საქმისადმი კეთილსინდისიერი დამოკიდებულება.

4. ბანკის ადმინისტრატორები ვალდებული არიან პირად და ბანკის ინტერესებზე მაღლა დააყენონ დეპოზიტორთა ფულადი სახსრების დაცვის საიმედოობა და უსაფრთხოება, ვინაიდან ბანკის ადმინისტრატორთა საქმისადმი არაპროფესიონალურმა და არაკეთილსინდისიერმა დამოკიდებულებამ შესაძლოა გამოიწვიოს ბანკის გადახდისუნარიობა და გაკოტრება, საფრთხე შეუქმნას დეპოზიტორთა ფულად სახსრებს და შეასუსტოს საზოგადოების ბანკებისადმი ნდობა, რაც საბანკო სისტემის სტაბილურობის ერთ-ერთი აუცილებელი ატრიბუტია.

5. ბანკის ეფექტიანად მართვაში კვალიფიციური, პროფესიონალი, გამოცდილი, კომპეტენტური და კეთილსინდისიერი ადმინისტრატორების მონაწილეობის უზრუნველყოფის მიზნით, „საქართველოს ეროვნული ბანკის შესახებ“ საქართველოს ორგანული კანონისა და „კომერციული ბანკების საქმიანობის შესახებ“ საქართველოს კანონის მოთხოვნათა შესაბამისად, საქართველოს ეროვნული ბანკი ბანკის ადმინისტრატორებს უდგენს შესაფერისობის კრიტერიუმებს.

6. ბანკს უფლება აქვს მიიღოს საბანკო საქმიანობის ლიცენზია და აწარმოოს საბანკო საქმიანობა მხოლოდ იმ შემთხვევაში, თუ მისი ადმინისტრატორები აკმაყოფილებენ „კომერციული ბანკების საქმიანობის შესახებ“ საქართველოს კანონითა და ამ დებულებით დადგენილ შესაფერისობის კრიტერიუმებს.

7. „კომერციული ბანკების საქმიანობის შესახებ“ საქართველოს კანონის შესაბამისად, პირი, რომელიც ვერ აკმაყოფილებს ბანკის ადმინისტრატორთა შესაფერისობის კრიტერიუმებს, არ შეიძლება დაინიშნოს ბანკის ადმინისტრატორად, ანდა შესაბამისი უფლებამოსილი ორგანოს - სამეთვალყურეო საბჭოს ან დირექტორთა საბჭოს გადაწყვეტილებით უნდა გათავისუფლდეს ბანკის ადმინისტრატორის თანამდებობიდან.

8. ბანკის სამეთვალყურეო საბჭო თავისი საზედამხედველო და მმართველობითი უფლებამოსილების გამოყენებით ვალდებულია უზრუნველყოს ბანკის ადმინისტრატორებად ისეთი პირების დანიშვნა, რომლებიც აკმაყოფილებენ ამ დებულებით დადგენილ შესაფერისობის კრიტერიუმებს.

9. „კომერციული ბანკების საქმიანობის შესახებ“ საქართველოს კანონის თანახმად ეს დებულება არ ვრცელდება ბანკის სამეთვალყურეო საბჭოს და სარევიზიო კომისიის წევრებზე.

10. ამ დებულებით დადგენილი შესაფერისობის კრიტერიუმების დაკმაყოფილება სავალდებულოა ბანკის იმ ადმინისტრატორებისათვის, რომელთაც ევალებათ ბანკის ხელმძღვანელობა და წარმომადგენლობა, რომლებიც უფლებამოსილი არიან დამოუკიდებლად ანდა ერთ ან მეტ პირთან ერთად ბანკის სახელით იკისრონ ვალდებულებები და დანიშნული არიან „კომერციული ბანკების საქმიანობის შესახებ“ და „მეწარმეთა შესახებ“ საქართველოს კანონების, აგრეთვე ბანკის წესდებისა და შინაგანაწესის შესაბამისად.

11. ამ დებულების მოთხოვნები ეხებათ ბანკის შემდეგ ადმინისტრატორებს:

ა) ბანკის დირექტორატის წევრებს;

ბ) ბანკის ფილიალის და სხვა ანალოგიური ქვედანაყოფის ხელმძღვანელს, მის მოადგილესა და მათი უფლებამოსილების განმახორციელებელ პირებს;

გ) ბანკის მთავარ ბუღალტერსა და მის მოადგილეს, ფილიალის მთავარ ბუღალტერსა და მის მოადგილეს და მათი უფლებამოსილების განმახორციელებელ პირებს;

დ) ბანკის სხვა ადმინისტრატორებს, რომლებიც ბანკის შინაგანაწესით უფლებამოსილი არიან საბანკო საქმიანობის განხორციელებისას (მათ შორის კონკრეტული საქმიანობის გაძღოლისას) დამოუკიდებლად ანდა ერთ ან მეტ პირთან ერთად ბანკის სახელით იკისრონ ვალდებულებები.

12. ამ დებულების მოთხოვნების შესრულება სავალდებულოა საქართველოში მოქმედი ყველა კომერციული ბანკისა და უცხოეთის ბანკის ფილიალისათვის.

მუხლი 2. ბანკის ადმინისტრატორთა შესაფერისობის კრიტერიუმები

1. ბანკის ადმინისტრატორთა შესაფერისობის კრიტერიუმები ეფუძნება პირის კვალიფიციურობას, პროფესიულ გამოცდილებას, კომპეტენტურობასა და საქმისადმი კეთილსინდისიერ დამოკიდებულებას.

2. ადმინისტრატორის თანამდებობაზე დასანიშნი პირი ადმინისტრატორთა შესაფერისობის კრიტერიუმების მიხედვით უნდა აკმაყოფილებდეს შემდეგ მოთხოვნებს:

ა) ბანკის დირექტორატის წევრს, ფილიალის და სხვა ანალოგიური ქვედანაყოფის ხელმძღვანელსა და მის მოადგილეს უნდა ჰქონდეთ უმაღლესი განათლება ერთ-ერთი ისეთი სპეციალობით, როგორცაა ეკონომიკა, ფინანსები, საბანკო საქმე, ბიზნესის ადმინისტრირება, აუდიტი, საბუღალტრო საქმე ან სამართლისმცოდნეობა;

ბ) ბანკის მთავარ ბუღალტერსა და მის მოადგილეს, ფილიალის მთავარ ბუღალტერს და მის მოადგილეს უნდა ჰქონდეთ უმაღლესი განათლება ერთ-ერთი ისეთი სპეციალობით, როგორცაა ეკონომიკა, ფინანსები, საბანკო საქმე, ბიზნესის ადმინისტრირება, აუდიტი, საბუღალტრო საქმე;

გ) ბანკის დირექტორატის წევრს უნდა ჰქონდეს შესაბამისი კვალიფიკაცია და პროფესიული გამოცდილება, რისთვისაც მას უნდა ჰქონდეს საბანკო-საფინანსო სექტორში მუშაობის მინიმუმ 4 წლის სტაჟი, მათ შორის - ხელმძღვანელ

თანამდებობაზე (სტრუქტურული ერთეულის უფროსი ან მოადგილე) მუშაობის 2 წლის სტაჟი;

დ) ბანკის ფილიალის დირექტორსა და მის მოადგილეს, ბანკის განყოფილების (სერვის-ცენტრის) ხელმძღვანელსა და მის მოადგილეს უნდა ჰქონდეთ შესაბამისი კვალიფიკაცია და პროფესიული გამოცდილება, რისთვისაც მათ უნდა ჰქონდეთ საბანკო-საფინანსო სექტორში მუშაობის მინიმუმ 3 წლის სტაჟი, მათ შორის - ხელმძღვანელ თანამდებობაზე (სტრუქტურული ერთეულის უფროსი ან მოადგილე) მუშაობის 1 წლის სტაჟი;

ე) ბანკის მთავარ ბუღალტერსა და მის მოადგილეს უნდა ჰქონდეთ საბანკო-საფინანსო სექტორში მუშაობის მინიმუმ 3 წლის სტაჟი;

ვ) ბანკის ფილიალის მთავარ ბუღალტერს და მის მოადგილეს უნდა ჰქონდეთ საბანკო-საფინანსო სექტორში მუშაობის მინიმუმ 2 წლის სტაჟი;

ზ) დასანიშნი პირი არ უნდა იყოს ამავე ბანკის სამეთვალყურეო საბჭოს ან სარევიზიო კომისიის წევრი და/ან სხვა კომერციული ბანკის, არასაბანკო სადეპოზიტო დაწესებულების – საკრედიტო კავშირის და/ან სხვა საწარმოს დირექტორატის წევრი ან სხვა ადმინისტრატორი;

თ) არ უნდა არსებობდეს ეროვნული ბანკის მოთხოვნა ბანკის სამეთვალყურეო საბჭოსადმი და/ან დირექტორთა საბჭოსადმი დასანიშნი პირის დაკავებული თანამდებობიდან გათავისუფლების შესახებ;

ი) დირექტორატის წევრი არ უნდა იყოს ამავე ბანკის დირექტორატის წევრის მეუღლე, შვილი ან ახლო ნათესავი;

კ) ბანკის მთავარი ბუღალტერი და მისი მოადგილე, მისი ფილიალის მთავარი ბუღალტერი და მისი მოადგილე არ უნდა იყვნენ ამავე ბანკის ან ამავე ფილიალის დირექტორის ან მისი მოადგილის მეუღლე, შვილი ან ახლო ნათესავი.

3. ბანკის ადმინისტრატორთა შესაფერისობის კრიტერიუმების მიხედვით პირს ეკრძალება იყოს ბანკის ადმინისტრატორი, თუ:

ა) მონაწილეობდა ოპერაციაში, რომელმაც მნიშვნელოვანი ზიანი მიიყენა კომერციულ ბანკს ან არასაბანკო სადეპოზიტო დაწესებულებას – საკრედიტო კავშირს და შელახა კომერციული ბანკის ან არასაბანკო სადეპოზიტო დაწესებულების – საკრედიტო კავშირის დეპოზიტორთა ან სხვა კრედიტორთა უფლებები, ანდა გამოიწვია კომერციული ბანკის ან არასაბანკო სადეპოზიტო დაწესებულების – საკრედიტო კავშირის გადახდისუუნარობა ან გაკოტრება;

ბ) კომერციულ ბანკში ან არასაბანკო სადეპოზიტო დაწესებულებაში – საკრედიტო კავშირში სამსახურებრივი მოვალეობის შესრულებისას ბოროტად გამოიყენა თავისი უფლებები;

გ) წარსულში იყო კომერციული ბანკის ან არასაბანკო სადეპოზიტო დაწესებულების – საკრედიტო კავშირის ადმინისტრატორი და მისი საქმიანობის შედეგად კომერციული ბანკი ან არასაბანკო სადეპოზიტო დაწესებულება – საკრედიტო კავშირი გადახდისუუნარო გახდა;

დ) კომერციული ბანკის ან არასაბანკო სადეპოზიტო დაწესებულების – საკრედიტო კავშირის მიმართ არ შეასრულა ერთი ან მეტი ფინანსური ვალდებულება;

ე) გამოცხადებულია გაკოტრებულად, ნასამართლებია ეკონომიკური დანაშაულისათვის და არა აქვს გაქარწყლებული ნასამართლობა, ანდა მასზე ვრცელდება საქართველოს კანონმდებლობით გათვალისწინებული სხვა აკრძალვები.

4. ამ მუხლის მე-3 პუნქტით გათვალისწინებული მოთხოვნები დადასტურებული უნდა იყოს სასამართლოს გადაწყვეტილებით.

5. ბანკის ადმინისტრატორები აკმაყოფილებენ ადმინისტრატორთა შესაფერისობის კრიტერიუმებს, თუ ისინი სრულყოფილად ასრულებენ ამ დებულებით დადგენილ მოთხოვნებს და მათზე არ ვრცელდება „კომერციული ბანკების საქმიანობის შესახებ“ საქართველოს კანონითა და ამ დებულებით დადგენილი აკრძალვები.

მუხლი 3. კომერციული ბანკის ვალდებულება

1. ბანკი ვალდებულია თავის შინაგანაწესში ბანკის მართვის სხვა საკითხებთან ერთად დეტალურად განსაზღვროს:

- ა) ბანკის ადმინისტრატორების თანამდებობაზე დანიშვნის პროცედურები;
- ბ) ბანკის ადმინისტრატორების შესაფერისობის კრიტერიუმები ამ დებულებით დადგენილი მოთხოვნების გათვალისწინებით;
- გ) საბანკო საქმიანობის განხორციელებისას ბანკის ადმინისტრატორთა მოვალეობები კონკრეტული საქმიანობის წარმოებისას და უფლება დამოუკიდებლად ანდა ერთ ან მეტ პირთან ერთად ბანკის სახელით იკისრონ ვალდებულებები;
- დ) ბანკის ის სტრუქტურული ერთეული (ან თანამდებობა), რომელიც პასუხისმგებელი იქნება ადმინისტრატორის თანამდებობაზე დანიშვნის პროცედურების დაცვისათვის.

2. ბანკის სამეთვალურეო საბჭო დირექტორთა საბჭოს წევრების დანიშვნასთან დაკავშირებით, ხოლო თვით დირექტორთა საბჭო ბანკის ფილიალის და სხვა ანალოგიური ქვედანაყოფის ხელმძღვანელის, მისი მოადგილის, მთავარი ბუღალტრისა და მოადგილის დანიშვნასთან დაკავშირებით ვალდებულია:

- ა) ადმინისტრატორის თანამდებობაზე დანიშნამდე პირის შესაფერისობის კრიტერიუმებთან შესაბამისობის განსაზღვრის მიზნით იქონიოს დასანიშნი პირის შესახებ ამ დებულებით დადგენილი დოკუმენტაცია და უზრუნველყოს მასში არსებული ინფორმაციის უტყუარობისა და სიზუსტის დეტალური შემოწმება;
- ბ) ბანკის ადმინისტრატორად დანიშნამდე განსაზღვროს აკმაყოფილებს თუ არა დასანიშნი პირი ადმინისტრატორთა შესაფერისობის კრიტერიუმებს;
- გ) არ დანიშნოს ან თანამდებობიდან გაათავისუფლოს ადმინისტრატორი, იმ შემთხვევაში, თუ გამოვლინდა, რომ დასანიშნი პირი არ აკმაყოფილებს დებულებით დადგენილ შესაფერისობის კრიტერიუმებს;
- დ) ბანკის ადმინისტრატორების შესაფერისობის კრიტერიუმებთან შესაბამისობის განსაზღვრის შემდეგ, მათი დანიშნიდან 10 (ათი) სამუშაო დღის ვადაში ეროვნულ ბანკს წარუდგინოს ადმინისტრატორების შესახებ ამ დებულებით დადგენილი სრული დოკუმენტაცია და წერილობით დაადასტუროს, რომ იგი პასუხისმგებელია წარდგენილი ინფორმაციის უტყუარობისა და სიზუსტისათვის.

21. მოქმედი კანონმდებლობის შესაბამისად, ბანკის ადმინისტრატორის თანამდებობაზე დანიშვნის თარიღი არის:

- ა) სამეწარმეო რეესტრში რეგისტრაციას დაქვემდებარებული პირებისათვის - სამეწარმეო რეესტრში რეგისტრაციის თარიღი;
- ბ) სამეწარმეო რეესტრში რეგისტრაციას არ დაქვემდებარებული პირებისათვის - ბანკის შესაბამისი დოკუმენტის (ოქმი, ბრძანება და სხვ.) გამოცემის თარიღი.

3. ბანკის ადმინისტრატორების შესაფერისობის კრიტერიუმებთან შესაბამისობის შესახებ სამეთვალურეო საბჭოსა და დირექტორთა საბჭოს მიერ ეროვნულ ბანკისათვის წარსადგენი დოკუმენტაცია უნდა შეიცავდეს:

- ა) ბანკის დირექტორთა საბჭოს შესახებ ბანკის სამეთვალურეო საბჭოს წერილობით განცხადებას, ხოლო დანარჩენი ადმინისტრატორების შესახებ დირექტორთა საბჭოს წერილობით განცხადებას, რომ მათ მიერ შემოწმებულია ადმინისტრატორის შესახებ არსებული ინფორმაცია, იგი აკმაყოფილებს ამ დებულებით დადგენილ შესაფერისობის კრიტერიუმებს და რომ მათ მიერ წარდგენილი ინფორმაცია უტყუარია და ზუსტი;
- ბ) ადმინისტრატორის წერილობით განცხადებას, რომ იგი სრულად აკმაყოფილებს ამ დებულებით დადგენილ შესაფერისობის კრიტერიუმებს და მის მიერ წარდგენილი ინფორმაცია უტყუარია და ზუსტი;
- გ) ადმინისტრატორის უმაღლესი განათლების დამადასტურებელი დოკუმენტის ასლს;
- დ) ადმინისტრატორის კვალიფიკაციისა და პროფესიული გამოცდილების დამადასტურებელ ინფორმაციას (დანიშვნის თარიღისათვის განახლებული

კადრების აღრიცხვის ფურცელი, ამონაწერი შრომის წიგნაკიდან და/ან წინა სამუშაო ადგილების დამადასტურებელი სხვა დოკუმენტები)
ეინფორმაციას ადმინისტრატორის ვალეების შესახებ;
ვ)2 სარეკომენდაციო წერილს (გაცემულს იმ პირთა მიერ, რომლებთანაც მუშაობდა პირი);

ზ)ცნობას ნასამართლობის შესახებ რეზიდენტი პირებისათვის საქართველოს შინაგან საქმეთა სამინისტროდან, ხოლო არარეზიდენტი პირებისათვის შესაბამისი ქვეყნის სამართალდამცავი ორგანოდან, ლეგალიზებულს საქართველოს კანონმდებლობით დადგენილი წესით;

თ)ბანკის სამეთვალყურეო ან დირექტორთა საბჭოს გადაწყვეტილებას ადმინისტრატორის დანიშვნის შესახებ;

ი)შესაბამის სასამართლო დადგენილებას ან/და სამეწარმეო რეესტრიდან ამონაწერს სამეწარმეო რეესტრში რეგისტრაციას დაქვემდებარებული პირების შესახებ, ხოლო ბანკის შესაბამის დოკუმენტს (ოქმი, ბრძანება და სხვ.) სამეწარმეო რეესტრში რეგისტრაციას არდაქვემდებარებული პირების შესახებ.

4.ბანკის სამეთვალყურეო ან დირექტორთა საბჭომ ეროვნულ ბანკს უნდა წარუდგინოს:

ა)ყოველწლიურად 31 იანვრამდე, ინფორმაცია მოქმედი ადმინისტრატორების ვალეების შესახებ 1 იანვრის მდგომარეობით;

ბ)მოქმედი ადმინისტრატორების მიერ თანამდებობაზე დანიშვნის შემდგომ პერიოდში მიღებული განათლების დამადასტურებელი დოკუმენტის ასლი.

5.ბანკის სამეთვალყურეო საბჭო და დირექტორთა საბჭო ვალდებულია ეროვნული ბანკის მოთხოვნისთანავე დაუყოვნებლივ გაათავისუფლოს ადმინისტრატორი დაკავებული თანამდებობიდან, თუ ეროვნულმა ბანკმა გამოავლინა, რომ იგი არ აკმაყოფილებს შესაფერისობის კრიტერიუმებს.

მუხლი 4. ეროვნული ბანკის უფლებები

1.ეროვნულ ბანკს უფლება აქვს შეამოწმოს აკმაყოფილებენ თუ არა ბანკის ადმინისტრატორები ამ დებულებით დადგენილ შესაფერისობის კრიტერიუმებს.

2.შესაფერისობის კრიტერიუმებთან ადმინისტრატორთა შესაბამისობის შემოწმების მიზნით ეროვნულ ბანკს უფლება აქვს დეტალურად შეამოწმოს ადმინისტრატორის შესახებ ბანკის მიერ წარდგენილი ინფორმაციის უტყუარობა და სიზუსტე.

3.ბანკის ადმინისტრატორის ამ დებულებით დადგენილ შესაფერისობის კრიტერიუმებთან შეუსაბამობის გამოვლენის შემთხვევაში ეროვნულ ბანკს უფლება აქვს ასეთ ადმინისტრატორს შეუჩეროს ხელმოწერის უფლება და წერილობით მოსთხოვოს სამეთვალყურეო საბჭოს და/ან დირექტორთა საბჭოს მისი დაკავებული თანამდებობიდან დროებით გადაყენება ან გათავისუფლება.

4.ბანკის სამეთვალყურეო საბჭოს და დირექტორთა საბჭოს მიერ ამ დებულებით დადგენილი მოთხოვნების შეუსრულებლობის შემთხვევაში ეროვნულ ბანკს უფლება აქვს ბანკის მიმართ გამოიყენოს „კომერციული ბანკების საქმიანობის შესახებ“ საქართველოს კანონის 30-ე მუხლით გათვალისწინებული სანქციები.